

Puhe uuden vuoden aattona 31.12.2018
Kaupunginjohtaja Timo Koivisto

Hyvät kaupunkilaiset! Arvoisat uuden vuoden vastaanottajat!

Nyt vuoden vaihtuessa tulee kuluneeksi 10 vuotta Jyväskylän kaupungin, Jyväskylän maalaiskunnan ja Korpilahden yhdistymisestä uudeksi Jyväskyläksi. Kyse oli tuolloin asukasmäärällä mitattuna maan siihen asti suurimmasta kuntien yhdistymisestä. Sen jälkeenkin vain Oulun seudulla on saatu aikaan suurempi.

Miten kuntien yhdistymisessä täällä Jyväskylässä sitten onnistuttiin? Kannattiko se tehdä? Vastauksen antamista vaikeuttaa, ettei meillä ole olemassa rinnakkaista todellisuutta, mihin verrata. Emme tiedä, miten nuo kolme kuntaa olisivat itsenäisinä selvinneet kuluneet kymmenen vuotta. Tästä huolimatta uskallan väittää, että yhdistyminen ilman muuta kannatti. Sitä voi monestakin näkökulmasta kutsua jopa menestystarinaksi.

Yhdistyneiden kuntien talouden tilanne oli heikko: kaikki tekivät viimeisenä vuotenaan alijäämää eikä yhdessäkään vuosikate kattanut poistoja. Eikä tulevaisuuskaan näyttänyt tuovan helpotusta – päinvastoin investointipaineet esimerkiksi kouluihin olivat kovat.

Nyt Jyväskylä on yksi maamme harvoista maakuntakeskuksista, jonka talous on kaikilla mittareilla tasapainossa. Se on tasapainossa, vaikka kuluneen kymmenen vuoden aikana on kohdattu lama ja valtio on selvästi vähentänyt suhteellista osuuttaan hyvinvointipalveluiden rahoituksesta.

Voimien yhdistäminen antoi mahdollisuuden toiminnan tehostamiseen. Palveluverkkoja on järjeistetty ja päällekkäistä hallintoa purettu. Konkreettinen esimerkki tästä on, että yhdistymisen jälkeen noin 160 vapautunutta hallinnon tehtävää on jätetty täyttämättä. Näin on saatu reilun kuuden miljoonan euron vuotuista säästöä.

Toimintojen tehostaminen ei ole merkinnyt palveluiden heikentämistä. Nykyisen Jyväskylän palvelut kestävät vertailun mihin tahansa yhdistyneistä kunnista. Monelta osin niitä on voitu parantaakin. Esimerkiksi kouluja rakennettiin ja peruskorjattiin yhdistymisen alkuvuosina lähes 100 miljoonalla eurolla. Näin lapsille voitiin taata turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt.

Rohkenen silti väittää, että kuntien yhdistymisen suurin hyöty on saatu maankäytön yhtenäisyydestä. Siitä, että tämän toiminnallisesti yhtenäisen alueen rakentuminen suunnitellaan ja johdetaan yhtenä kokonaisuutena. Näin on voitu optimoida investoinnit ja panostaa liikenteeseen ja monipuoliseen tonttutuotantoon. Tämä on heijastunut myönteisesti myös yrityselämään: erillisten kuntien aikana ongelmana ollut yritystonttien niukka tarjonta saatiin parissa vuodessa kuntoon.

Kaiken kaikkiaan kuntien yhdistyminen sujui jopa odotettua helpommin. Mitään epäjatkuvuuskohtaa ei vuoden vaihtuessa kymmenen vuotta sitten syntynyt sen paremmin kuntalaisten palveluissa kuin organisaation sisälläkään. Tästä suuren kiitokset ansaitsevat silloiset päättäjämme. Oli tärkeää, että avainpaikoilla oli vahva edustus kaikista aiemmista kunnista. Kiitos kuuluu myös henkilöstölle, joka nopeasti löysi yhteisen sävelen.

Hyvät kuulijat,

Jälleen kerran tältä paikalta on ilo todeta, että päättyvä vuosi oli Jyväskylässä monella tapaa hyvä.

Kaupungin talous on pidetty sillä terveellä uralla, jolle se edellisellä valtuustokaudella käännettiin. Vähintään yhtä tärkeää on, että kaupungin kasvu jatkuu vahvana. Kaupungistuminen on megatrendi, mutta kaikkien kaupunkien kasvu ei ole itsestäänselvyys. Todella vahva, yli prosentin kasvu koskee yhä harvempaa kaupunkia. Jyväskylä kuuluu kasvaviin kaupunkeihin. Itse asiassa päättyvänä vuonna olemme saamassa maan sisäistä muuttovoittoa ennätysmäärän, yli 1000 asukasta. Tämä viestii vahvasta vetovoimasta.

Kasvu luo perustan yleiselle talouden toimeliaisuudelle. Senkin suhteen kuluvan vuoden mittarit näyttävät oikeaan suuntaan. Yritysten liikevaihtojen kasvu tasaantui, mutta niiden henkilöstömäärä nousi edelleen maan keskiarvoa nopeammin. Asuntorakentamisessa syntyy viimevuotiseen tapaan jälleen uusi ennätys: Jyväskylässä valmistuu tänä vuonna yli 2000 uutta asuntoa. Se on suurten kaupunkien vertailussakin aivan karkivauhtia.

Kuten jo kolme kertaa aiemminkin on vuoden vaihtuessa tullut todettua, työttömyyden torjuminen on kaupungin tärkein tavoite. Se on myös tehokkainta köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisemistä. Siksi onkin hienoa, että Jyväskylän työttömyys on jatkanut vahvaa laskuaan. Vuosi sitten asetin tavoitteeksi, että työttömyysaste saataisiin vuoden 2019 aikana painettua alle 10 prosentin. Lähelle on päästy jo päättyvänä vuotena, kun marraskuussa työttömiä oli 10,8 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että 3 500 jyväskyläläistä vähemmän on työttömänä kuin kaksi vuotta sitten.

Suunta ja vauhti ovat oikeita, mutta työtä on vielä tehtävä. Suurin kiitos positiivisesta työpaikkakehityksestä kuuluu yrityksillemme. Ylivoimaisesti suurin osa uusista työpaikoista on nimittäin syntynyt ja syntyy jatkossakin täällä jo toimiviin yrityksiin. Kaupungin tehtävänä on pitää toimintaympäristö vetovoimaisena, kuunnella yritysten tarpeita ja pitää omat, yritysten kannalta tärkeät toimintonsa sujuvina. Tämän eteen olemme tehneet työtä. Kuluvan vuoden myönteisiin uutisiin kuuluu, että menestyimme erinomaisesti yrityksille suunnatuissa imago tutkimuksissa. Jyväskylä oli sekä Suomen Yrittäjien että Taloustutkimuksen tekemissä yritysystävällisyysmittauksissa paras yli 100000 asukkaallaan kaupungeista.

Myös kaupungin keskeiset kehityshankkeet etenivät hyvin. Kankaan alue on ollut arveltuakin vetovoimaisempi ja sen kunnianhimoisen työpaikkatavoitekin toteutumassa. Kun Tourujoki saadaan kunnostettua, tulee siitä paitsi poikkeuksellisen upea virkistyskohde jyväskyläläisille myös matkailullinen vetovoimatekijä.

Hippos2020-hanke otti tärkeän askeleen eteenpäin, kun yksityiset rahoittajat tekivät ensimmäisen vaiheen investointipäätöksensä juuri ennen joulua. Nyt näyttää vahvasti siltä, että tämän Pohjoismaiden parhaan ja monipuolisimman liikuntatilojen ja niihin liittyvän huippuosaamisen kokonaisuuden rakentaminen alkaisi ensi vuoden syksyllä.

Myös kulttuuri-investointien ja keskustan kehittämisen yhteisprojekti – Jyväskylän sydän – on edennyt hyvin. Ensi vuonna tehdään päätöksiä taidelaitostemme toiminnasta ja tiloista niin, että ne osaltaan vahvistavat myös keskustan elinvoimaa.

Hyvät kuulijat,

Päättävänä vuonna Jyväskylässä herättivät huolta nuorten lisääntyneet päihde- ja mielenterveysongelmat. Huoli oli aiheellinen, vaikkemme tässä suhteessa poikkeakaan muista suurista kaupungeista. Asiaan puututtiin määrätietoisesti, kun kesken vuoden palkkasimme yli kymmenen uutta työntekijää konkreettiseen päihde- ja mielenterveystyöhön. Ongelma ei kuitenkaan ratkea vain resursseja lisäämällä. Se vaatii aivan uudenlaista yhteistyötä kaikkien nuorisotyötä tekevien kesken ja itse asiassa koko yhteisön vastuunkatoa.

Arvoisat uuden vuoden juhlijat, hyvät kaupunkilaiset!

Kymmenen vuotta sitten toteutettu kuntien yhdistyminen on keskeinen tekijä siinä, että Jyväskylä on nyt yksi maan vetovoimaisimmista kasvukeskuksista. Tämä pitäisi huomioida paremmin myös valtion päätöksenteossa. Kevään vaalien jälkeen maahan nimetään uusi hallitus. Avaintavoittemme sen ohjelmaan onkin, että Jyväskylä tunnustetaan kuuden suurimman kaupungin rinnalla tasaveroiseksi sopimuskumppaniksi valtion kanssa. Tämän pitää näkyä myös väyläinvestoinneissa, joista nopeampi raideyhteys Tampereelle on tärkein.

Asemamme kasvukeskuksena on vakaa muttei itsestään selvä. Syntyvyyden vähenemistä on jatkossa pystyttävä entistä vahvemmin korvaamaan maahanmuutolla. Avoimeen ja suvaitsevaiseen Jyväskylään on ollut helppoa tulla maamme rajojen ulkopuoleltakin. Tämä on kaupunkimme ominaispiirre ja keskeinen vahvuus. Pidetään siitä yhdessä huoli jatkossakin.

Hyvää uutta vuotta teille kaikille!